

IZRAELSKÁ RADIKÁLNÍ LEVICE

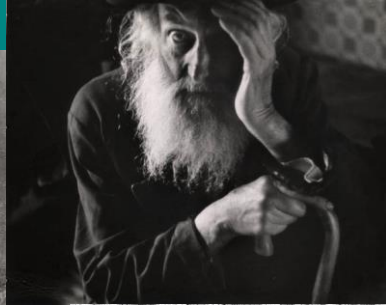

Marek Čejka

Židé a osvícenství

- V důsledku osvícenství (které má i v židovství své specifické podoby – **HASKALA**), dochází k velkému společensko-politickému kvasu v židovských diasporních komunitách, hlavně v aškenázském prostředí
- Důsledkem osvícenství je snaha části Židů o **EMANCIPACI**: rovnost, svobodu, budování moderní společnosti a často i integraci do většinové společnosti (**ASIMILACI**), ale také sekularizaci → potlačení moci rabínů, zjednodušení náboženství, odklon od jidiš a ortodoxního judaismu
- V židovském prostředí s velkou zkušeností útlaku se projeví nové směry západního politického myšlení → velmi silné jsou **emancipační – osvobozující** související s liberalismem či levicí – socialismus, komunismus, bundismus..

Obraz „tradičního diasporního žida“ z pohledu sionistů a snaha o vytvoření „Nového žida“

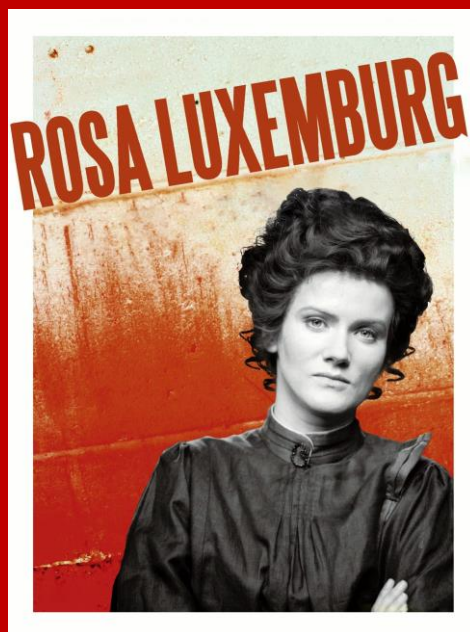
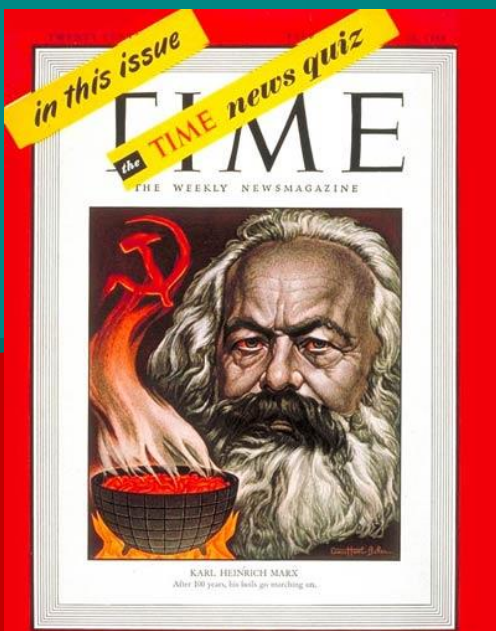
הצלמניה

Bund a bundismus

- „*Algemejner Jidišer Arbeter Bund in Lite, Pojln un Rusland*” - vlivná židovská sekulární sociálně demokratická strana aktivní hlavně v Ruském impériu
- <https://www.youtube.com/watch?v=u8bFsNyqvqw>

Figure 8. Open-air gathering of the Bundist Youth Organization, Warsaw, June 1932. Courtesy Bund Archives of the Jewish Labor Movement, New York.

- POSTUP RUMUNŮ V DUBNU 1919
- NEJZAŽŠÍ POSTUP MAĎARŮ NA SLOVENSKO V KVĚTNU A ČERVNU 1919
- MAĎARSKÁ REPUBLIKA RAD

- Výrazné zastoupení lidí židovského původu v socialistických hnutích a stranách, odborech, později i v radikální levici – komunistických stranách (Rosa Luxemburg, Béla Kuhn, Lev Trockij, Grigorij Zinověv, Lev Kameněv, .. u nás Rudolf Slánský atd.)
- Část židovské levice odmítá sionismus a nacionalismus obecně (preferují internacionalismus na třídním, nikoliv nacionálním základě)
- Část židovské levice však sionismus akceptuje a je aktivní v mandátu Palestina (viz níže)

Kolektivní obviňování z „žido-bolševismu“ je využíváno západními konzervativními kruhy a radikální pravicí

TERRORISME

Juif

TROTZKY

La révolution bolchevique de Russie a commencé par une vague de terrorisme, fomentée et dirigée par le JUIF

TROTZKY-BRONSTEIN

BELA KUHN

La révolution communiste de Hongrie a commencé par une vague de terrorisme fomentée et dirigée par le JUIF

BELA KUHN

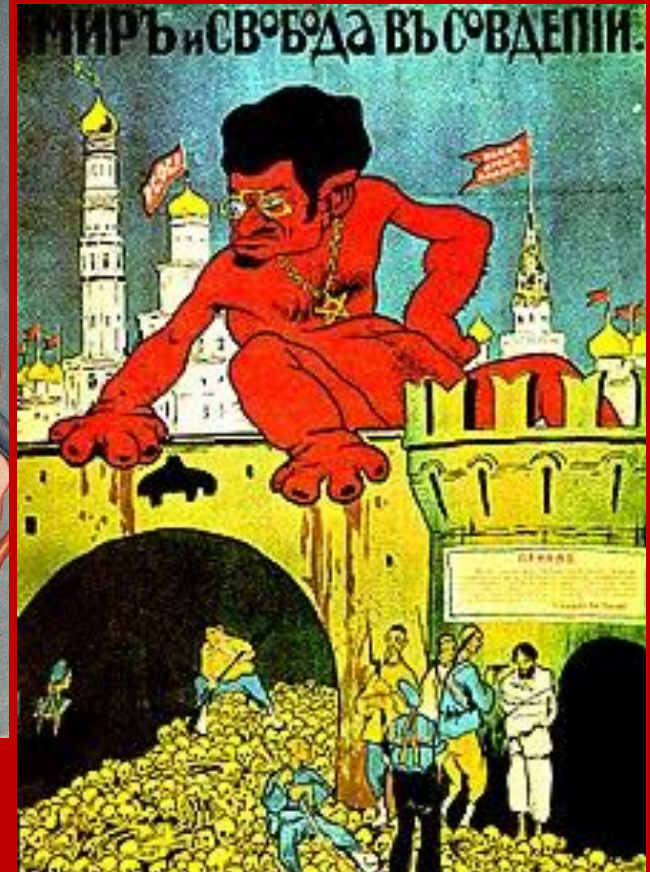

LEON BLUM

En France, le JUIF

LÉON BLUM

préparait, en 1936, le lit du Bolchevisme.

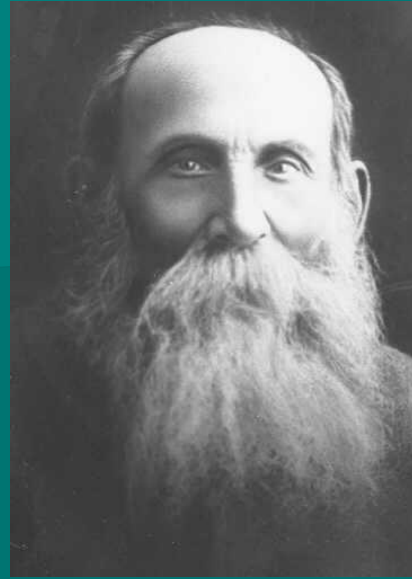
Proudy sionismu

- Politický – Nordau, Herzl
- Organický – Achad Ha'am
- Radikální – Berdyczewski
- Revizionistický – Žabotinský, Klausner, Begin
- Náboženský – Mohilever, Reines, Kúk
- **Socialistický / dělnický** – *Syrkin, Gordon, Borochoy, Ben Gurion*
  - Nejrůznější proudy: sociálně-demokratický, leninistický, marxistický, sekulární, liberální, pacifistický, anti-imperialistický, proletářský...

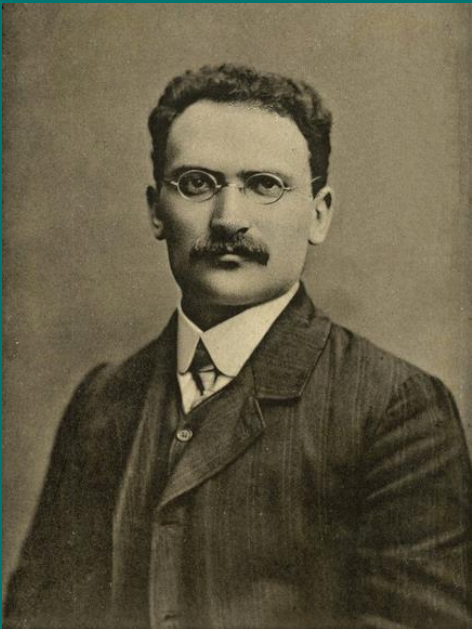

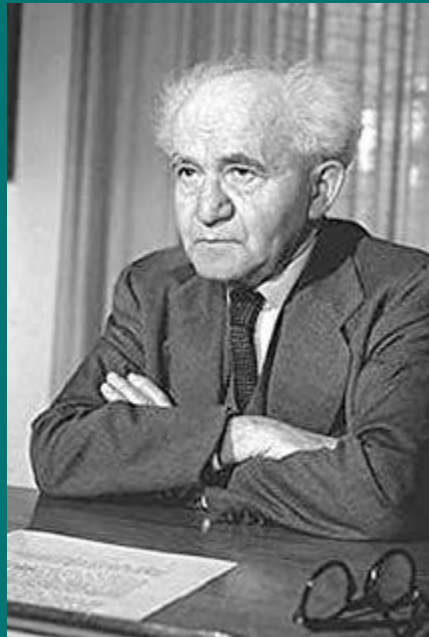
- **Nachman Syrkin**
(dělnický sionismus)

- **Aharon David Gordon**
(dělnický sionismus)

- **Ber Borochov**
(marxist. sionismus)

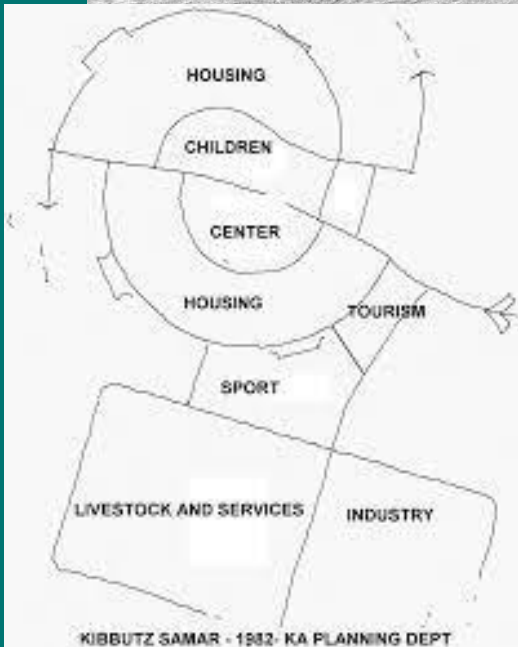

- **David Ben Gurion**
(dělnický sionismus)

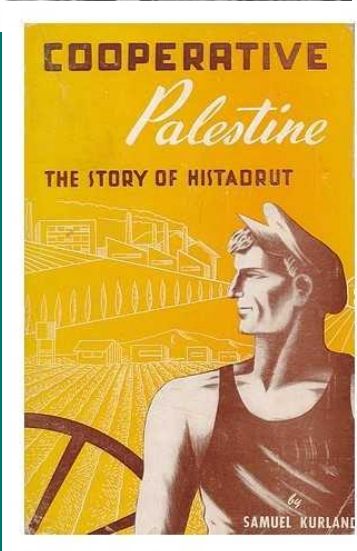
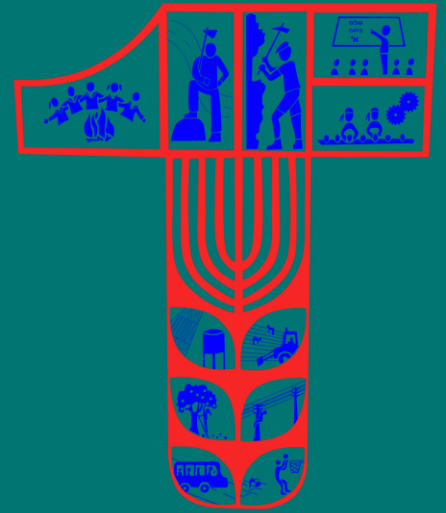
DĚLNICKÝ (LABOURISTICKÝ) SIONISMUS V BRITSKÉ PALESTINĚ

- Nejvýraznější politický proud v židovské Palestině
- Teoretici: **Syrkin, Borocho**, Politický vůdce: **Ben-Gurion**
- Vybudování samostatné židovské dělnicko-rolnické společnosti, liberální a pravicově-nacionalističtí sionisté vnímání často jako třídní nepřátelé
- Podpora masového přistěhovalectví do Palestiny (levicový akcent významného sionistického hnutí **Poalej Cijon**)
- Kolektivismus (*kibucnické hnutí*), pokrokářství, antiklerikalismus – zvláště proti ultraortodoxnímu judaismu (*charedim*)
- Důraz na spolupráci s Brity při budování židovské domoviny
- Důležité organizace spojené s labouristy: **Histadrut, Hagana, Palmach**

Kibucnické hnutí

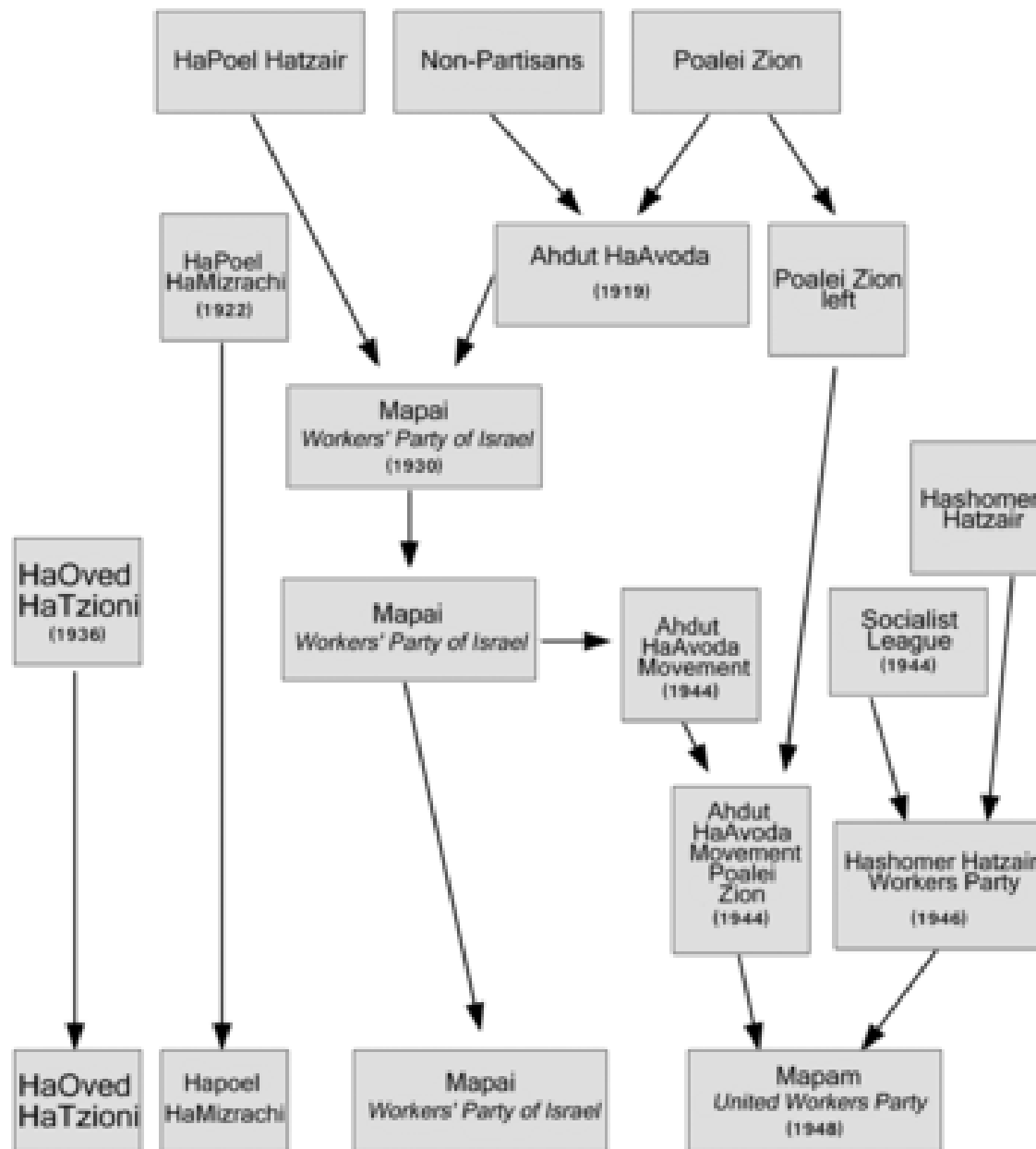
Odborové hnutí

Další vizuální projevy levicové politiky v sionistickém hnutí a britském mandátu Palestina

Pre-State Zionist Workers' Parties

Po vzniku Izraele

- Izrael dnes podporuje hlavně politická pravice, ve skutečnosti jsou jeho kořeny, zrod a historie až do 70. let výrazně levicové (dominance **Strany práce** (a jejích předchůdců, hlavně **Mapaj**)
- Silný nacionalismus levicového izraelského mainstreamu (není příliš inkluzivní k Arabům)
- Proarabsky solidární a kritičtí k sionismu jsou v podstatě jen **izr. komunisté** (*Rakach/Maki* později *Chadaš*) a postupně řada různých **aktivistických hnutí a organizací** (*Macpen, Meri, Moked*, někteří členové *Černých panterů* atd.)

Izraelská komunistická strana

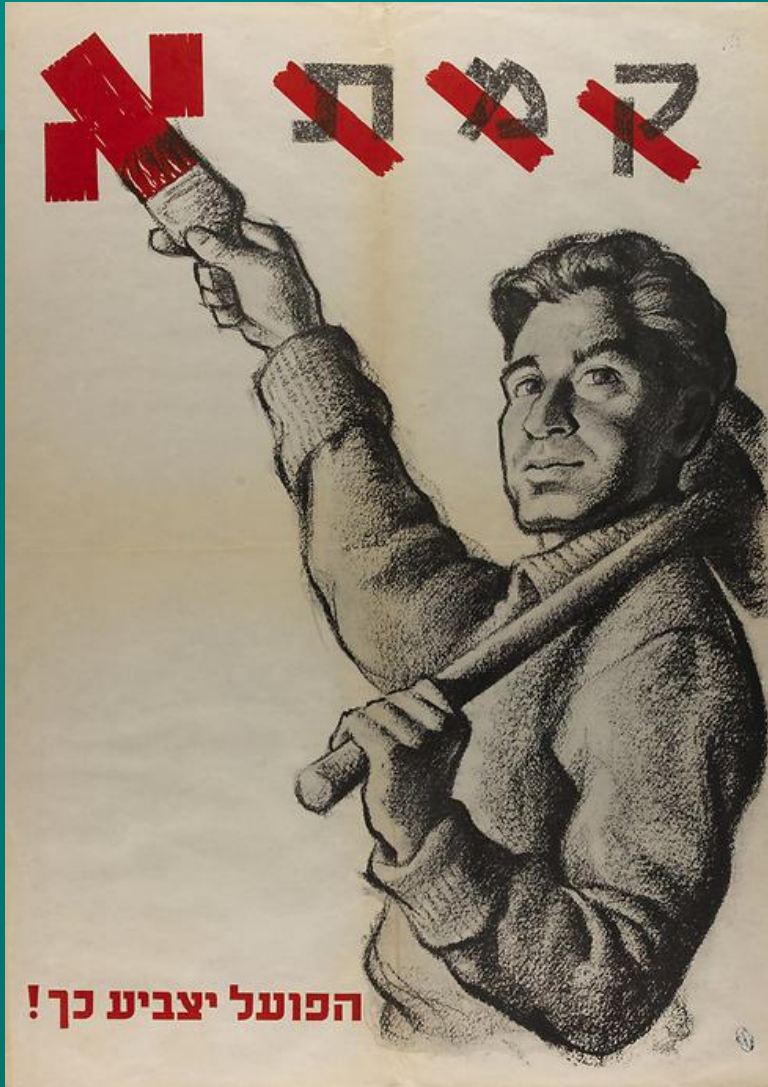
(Maki)

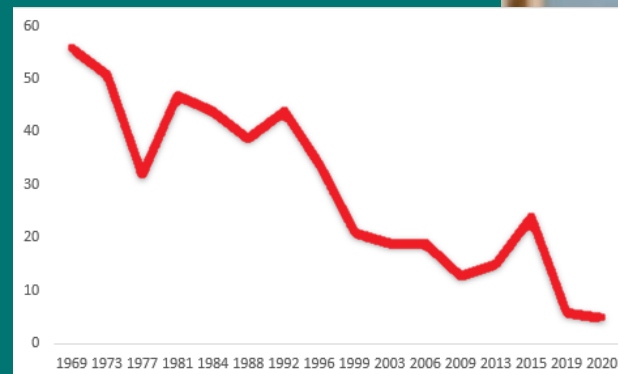
Strana Mapaj

Mapaj →

1968 → Avoda (Strana práce)

- Sloučení s Dělnickou jednotou a stranou Rafi
- Dominantní strana 1968–1977 (až 49 poslanců)
- V současnosti v čele Merav Michaeli (6 poslanců)

Děkuji za pozornost!

Pro další informace sledujte:

Publikace:

- *Izrael a Palestina* (2022)
- *Korán, meč a volební urna* (2020)
- *Judaismus a politika v Izraeli* (2002, 2009)
- *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu* (2007)
- *Rabíni naší doby* (2010, s R. Kořanem)
- *Rabbis of our Time* (2015, Routledge)
- *Dějiny moderního Izraele* (2011)
- *Lidé svatých zemí* (2012)

Blog: blizky-vychod.blogspot.com

E-mail: marekcejka@yahoo.com

Support: herohero.co/marekcejka

 : [marek.cejka.3](https://www.facebook.com/marek.cejka.3)

 : [cejka.marek](https://www.instagram.com/cejka.marek)

 : [@CejkaMarek](https://twitter.com/CejkaMarek)

